

Cēsu pilsētā tiks izstrādāts ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plāns

Cēsu novada pašvaldība iesaistās projekta "Centrālās un Austrumeiropas ilgtspējīgas enerģētikas savienība" (CEESEU) ieviešanā un apņemas izstrādāt vietēja līmeņa rīcības plānu mērķu sasniegšanai enerģētikas un klimata pārmaiņu jautājumos.

Projekta ietvaros būs iespēja pārņemt zināšanas un saņemt rekomendācijas no projektā iesaistītajiem vietējiem un starptautiskiem ekspertiem. CEESEU projekta aktivitātes Latvijā koordinē Vidzemes plānošanas reģions.

Šobrīd pašvaldības speciālisti veic esošās situācijas izpēti un analizē vēsturiskos bāzes datus par divām pēdējām desmitgadēm, ko vēlāk izmantos kā atskaites punktu, pret kuru mērīt nākotnē plānoto emisiju samazinājumu. Atbilstoši izvēlēto mērķu ambīciju līmenim tiks noteiktas konkrētas rīcības, kas būs veicamas šo mērķu sasniegšanai.

SECAP plāns paredz noteikt konkrētas rīcības, ko pašvaldība apņemas izpildīt, lai sasniegtu izvirzītos stratēģiskos mērķus klimata jautājumos. Plāna izstrāde tiek balstīta uz rezultātiem, kas apkopoti iepriekš veiktā izpētē par CO2 emisiju līmeni un klimata radītājiem.

Svarīgi uzsvērt, ka arī Vidzemes plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2030 vīzijā norādīts, ka reģions spēj reaģēt uz klimata pārmaiņām, ieviešot ilgtspējīgas energoplānošanas principus arī pašvaldībās.

Eiropas Savienība, tostarp Latvija, ir apņēmusies uzsākt cīņu pret klimata pārmaiņām, un šī ir viena no prioritātēm politiskajā dienaskārtībā. Mērķis ir ambiciozs, jo līdz 2050.gadam paredzēts ievērojami samazināt CO2 emisiju daudzumu, tostarp Latvijā. Uzņemtais kurss ir liels izaicinājums vietēja līmeņa pārvaldei, jo arī pašvaldības un vietējās kopienas ir atbildīgas par kopīgi noteiktā mērķa sasniegšanu.

Ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plāna konceptu ir izstrādājis Pilsētu mēru

pakts – plaša Eiropas kustība, kurā reģioni un pašvaldības brīvprātīgi iesaistās savas teritorijas klimata un enerģētikas mērķu noteikšanā un sasniegšanā. SECAP koncepts izstrādāts, lai sniegtu detalizētu pārskatu par enerģētikas situāciju un SEG emisijām pašvaldībās un definētu darbības emisiju samazināšanai, energoefektivitātes pasākumu noteikšanai un atjaunojamās enerģijas mērķu sasniegšanai. Plāns paredz iekļaut arī tādas aktivitātes, ka palīdzētu pielāgoties klimata pārmaiņām, ņemot vērā riskus, piemēram, plūdus vai karstuma viļņus. Vēl viens no plāna mērķiem paredz rīcības, kas mazinātu enerģētisko nabadzību.

Cēsu novadu pašvaldības ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plānu izstrāde ir daļa no īstenošanā esošā Apvārsnis 2020 projekta "Centrālās un Austrumeiropas ilgtspējīgas enerģētikas savienība" aktivitātēm. Projekta mērķis – stiprināt valsts pārvaldes speciālistu zināšanas ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plānu izstrādei. Jāpiebilst, ka šādu plānu sagatavošanā Centrālās un Austrumu Eiropas valstu, tostarp Latvijas pašvaldības joprojām ievērojami atpaliek. Iemesli ir dažādi – gan zināšanu, gan intereses un kapacitātes trūkums, gan finanšu instrumentu trūkums plānu ieviešanai.